

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6

THE DEVELOPMENT ON TRAINING PROGRAM OF SEX EDUCATION FOR YOUNG, LEARNING AREAS OF HEALTH AND PHYSICAL EDUCATION, FOR STUDENTS IN PRATHOMSUKSA 5-6.

ยุภาพร แสนหาญ

นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Yupaporn Sanhan

Master Students curriculum and instruction. Faculty of Education. Thepsatri Rajabhat University.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 2) เพื่อประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านบึงนางาน อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรฝึกอบรม 2) แผนการฝึกอบรม 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.866 4) แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น 5) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความเที่ยงตรง ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น การทดสอบที และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ฝึกอบรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : วัยใส เพศศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this study were to 1) develop the training program of “Sex Education for Young” for students in Prathomsuksa 5-6, and 2) evaluate and improve training program of “Sex Education for Young” for students in Prathomsuksa 5-6. The research sample consisted of 50 students from Prathomsuksa 5-6 in the 2014 academic year at Bungnajans School. The sample was selected by the simple random sampling technique. The research instruments were 1) a curriculum of training program, 2) a training plan, 3) an achievement test with the reliability of 0.866, 4) an attitude questionnaire toward sex behavior in young teenagers, and 5) satisfaction assessment on training program. Descriptive statistics used for data analysis were validity, difficulty, discrimination, t-test and the content analysis. The research findings : were as follows according to the training curriculum assessment and improvement, students had scores of the post test in achievement test higher than the pre test at statistical significance of .05.

Keywords : Young, Sex Education.

บทนำ

ในช่วงปี 2551 – 2555 พหุติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของเยาวชนไทย มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ จากข้อมูลการสำรวจร้อยละของนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปี 2551 2552 2553 2554 และ 2555 แยกเพศชาย ดังนี้ 3.7 2.3 4.2 2.6 และ 4.4 เพศหญิง ดังนี้ 3.0 4.2 3.0 5.3 และ 5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสำนักอนามัย การเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ในปี 2555 พบว่ามีการตั้งครรภ์ซ้ำและคลอดในหญิงกลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปี 15 – 19 ปี และน้อยกว่า 15 ปี ร้อยละ 11.6 11.7 และ 6.5 ตามลำดับ สถานการณ์การคลอดบุตรของวัยรุ่นไทย ปี 2556 พบว่าอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่น อยู่ที่ 41.54 เมื่อจำแนกรายภาค พบว่าภาคกลางมีอัตราการคลอดบุตรของช่วงวัยรุ่นสูงสุด อยู่ที่ 48.93 รองลงมาเป็นภาคเหนือ ภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งปี 2556 อัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่นกลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปีต่อพันคนของจังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ที่ 38.71 (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2557)

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น พัฒนาการทางเพศสมบูรณ์ก่อน พัฒนาการทางอารมณ์ วัยรุ่นปัจจุบันเติบโตขึ้นจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ ได้รับอิทธิพลของสื่อต่างๆ อีกทั้งการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษายังไม่ชัดเจน และยังขาดการเสริมสร้างความรู้และทักษะให้กับครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา หรือแม้แต่ครูแนะแนวอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ที่แตกต่างกันตามนโยบายและความพร้อมของสถานศึกษา ตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครองยังเห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ไม่ควรพูดถึง ไม่กล้าพูดคุย หรือไม่รู้จะพูดอย่างไรก็ปลูก และมักจะปล่อยให้เป็นการเรียนรู้กันเองในหมู่วัยรุ่นทำให้ได้รับความรู้ที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เกิดความเชื่อ และปฏิบัติตนผิดพลาด (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2555) ค่านิยม กลุ่มวัยรุ่นที่ว่าการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามจำนวนมากจะทำให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ร่วมกับการขาดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น การทำแท้งเถื่อน ภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ การเสียโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งหน้าที่การงานที่ดีในอนาคต (บุญฤทธิ์ สุจริตต์, 2557)

โรงเรียนบ้านบึงนาจานทำการสอนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ในวัยรุ่นศึกษาอยู่ ซึ่งพบว่าเมื่อนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาเริ่มมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคันและเสียโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า หากสามารถพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษาให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ซึ่งเป็นช่วงของวัยรุ่นตอนต้นได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัย จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจการเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และมีทัศนคติที่ดีในเรื่องธรรมชาติของเพศ เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6
2. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5-6 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาวิชาการศรีเทพหนองทราย 10 โรงเรียน จำนวน 290 คน
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5-6 โรงเรียนบ้านบึงนาจาน อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2557 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากโรงเรียน และเนื่องจากโรงเรียนบ้านบึงนาจานมีจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 50 คน จึงใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
  - 2.1 ตัวแปรต้น คือ หลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5-6

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทาง

เพศในวัยรุ่น

2.2.3 ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามหลักสูตรในปีการศึกษา 2557 ใช้ระยะเวลาสอนจำนวน 2 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

4. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาหลักสูตรฝึกรวมวัยใสเข้าใจเพศศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต โดยผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาของหลักสูตรประกอบด้วย 1) ความสำคัญของระบบสืบพันธุ์ 2) การเปลี่ยนแปลงทางเพศ 3) วิถีดูแลรักษาระบบสืบพันธุ์ 4) การวางตัวที่เหมาะสมกับเพศ 5) พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ 6) ผลจากการมีเพศสัมพันธ์ และ 7) การคุมกำเนิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แผนยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2548-2556 วิเคราะห์จุดมุ่งหมายหลักสูตร ขอบข่ายเนื้อหาวิชา ตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิธีการพัฒนาหลักสูตรฝึกรวม เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของเพศศึกษาและวัยรุ่น จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาหลักสูตร โดยกำหนดสิ่งที่ผู้เรียนจะได้รับหลังการเรียน

ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกรวมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ดังนี้ อธิบายความสำคัญของระบบสืบพันธุ์ อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางเพศและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม อธิบายวิธีการดูแลรักษาระบบสืบพันธุ์ อภิปรายการวางตัวที่เหมาะสมกับเพศวิเคราะห์พฤติกรรมเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ อธิบายผลจากการมีเพศสัมพันธ์ และอธิบายวิธีการคุมกำเนิด

ตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหาการเรียนรู้

การกำหนดเนื้อหา ได้นำตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางมาวิเคราะห์แล้วกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา หลักสูตรฝึกรวมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน

ตอนที่ 4 การจัดเนื้อหาการเรียนรู้

การจัดเนื้อหาการเรียนรู้หลักสูตรฝึกรวมวัยใส เข้าใจเพศศึกษา ยึดแนวทางของความต้องการพัฒนาหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตร และแนวทางการเลือกเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงบุคลิกภาวะของผู้เรียน ความสนใจของผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้

การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ เลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้ที่สมบูรณ์และเหมาะสมกับผู้เรียน โดยหลักสูตรฝึกรวมวัยใสเข้าใจเพศศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัด และลำดับความสำคัญของเนื้อหาแล้วให้ผู้เรียนได้ศึกษาและฝึกทักษะการปฏิบัติ ได้กำหนดวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะการปฏิบัติ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ อย่างแท้จริง

ตอนที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารการวัดผล ประเมินผล ได้แก่ แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นและแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกรวม

ตอนที่ 7 การประเมินผลและวิธีการประเมินผล

การประเมินผลและวิธีการประเมินหลักสูตรฝึกรวมวัยใส เข้าใจเพศศึกษา แบ่งออกได้เป็น การประเมินผลหลักสูตรฉบับร่าง และการประเมินผลการใช้หลักสูตร

มีรายละเอียดดังนี้ การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง ดำเนินการประเมินหลักสูตรฉบับร่างโดยการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรด้วยความเหมาะสม ความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ส่วนการประเมินผลการใช้หลักสูตร ได้แก่ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เพศศึกษา ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น และประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร ผูกอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการใช้หลักสูตร ผูกอบรม วิทยาลัยเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร โรงเรียนบ้านนาตะกวด ในการทดลองใช้หลักสูตร

2. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร โรงเรียนบ้านบึงนาจัน ในการใช้หลักสูตรและเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ผูกอบรม วิทยาลัยเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนบ้านบึงนาจัน อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

4. ทำการเก็บข้อมูลโดยทดสอบก่อนการทดลอง โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำคะแนนที่ได้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

5. ผู้วิจัยนำหลักสูตรที่กำหนดแนวการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้โดยผู้วิจัยร่วมกับวิทยากร ซึ่งใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนบ้านบึงนาจัน จำนวน 50 คน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง

6. ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ตามเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. การทดสอบหลังการทดลองให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร

8. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงของหลักสูตร ผูกอบรม วิทยาลัยเข้าใจเพศศึกษา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น และแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร ผูกอบรม วิทยาลัยเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนบ้านบึงนาจัน อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.98

2. การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.56-0.84 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-0.68

3. การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยสูตร KR-20 ของคูเดอร์ และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson) มีค่าเท่ากับ 0.866

4. การวิเคราะห์คะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่า ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติทดสอบที โดยการหาค่า t -test แบบ dependent ได้ค่าเท่ากับ 16.50

ผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรม วิทยาลัยเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) กำหนดจุดมุ่งหมาย 3) เลือกเนื้อหาการเรียนรู้อิง 4) จัดเนื้อหาการเรียนรู้อิง

5) เลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) ประเมินผลและวิธีการประเมินผล ผลจากการทดลองใช้หลักสูตรและได้หลักสูตรฉบับร่าง ทำให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 มีองค์ประกอบของหลักสูตร คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างขอบข่ายเนื้อหาสาระ กิจกรรมในการฝึกอบรม สื่อและวัสดุประกอบการฝึกอบรม ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม การวัดประเมินผล มีแผนการฝึกอบรมจำนวน 2 แผน โดยกำหนดเวลาการจัดอบรม 2 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ผลการประเมินมีคุณภาพสอดคล้องและเหมาะสม

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3. ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ตามหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6” โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา การอภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) กำหนดจุดมุ่งหมาย 3) เลือกเนื้อหาการเรียนรู้ 4) จัดเนื้อหาการเรียนรู้ 5) เลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) ประเมินผล และวิธีการประเมินผล ผลการทดลองใช้หลักสูตร และได้หลักสูตรฉบับร่าง การพัฒนา

หลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้พัฒนาขึ้นโดยเพิ่มเติมเวลาเรียนตามความพร้อมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของนักเรียน ได้เชิญวิทยากรที่เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม เกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงปัญหาของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับ (Taba, 1962) ได้เสนอขั้นตอนของการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ข้อ ดังนี้ 1) การวินิจฉัยความต้องการ (cyanosis of need) สสำรวจความต้องการและความจำเป็นต่างๆ ของสังคม 2) กำหนดจุดประสงค์ (formulation of objective) กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนและเข้าใจตรงกันตามสังคมต้องการ 3) การเลือกเนื้อหาสาระ (selection of content) เลือกเนื้อหาที่จะสอนให้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสังคม 4) จัดเนื้อหาสาระ (organization of content) จัดระเบียบจัดลำดับแก้ไข ปรับปรุงเนื้อหาสาระที่คัดเลือกไว้ในขั้นที่ 3 5) เลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (selection of learning experiences) คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งจะนำมาเสริมเนื้อหาสาระให้สมบูรณ์ 6) การจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ (organization of learning experiences) จัดระเบียบ จัดลำดับ แก้ไข ปรับปรุงประสบการณ์ต่างๆ และ 7) การตัดสินใจว่ามีเนื้อหาประสบการณ์อะไรที่จะต้องประเมินผลว่าได้มีการเรียนรู้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร มีอะไรที่จะช่วยประเมินผลได้บ้าง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจาก เด็กได้ปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของโกสินทร์ อัคราคัคคี (2555) ได้ศึกษาการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง เพศศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิด การสร้างสรรค์ความรู้ ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า จำนวน

นักเรียน 26 คน จากนักเรียนทั้งหมด 32 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม 2) การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาเรื่อง เพศศึกษา พบว่า จำนวนนักเรียน 28 คน จากนักเรียนทั้งหมด 32 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 มีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาเรื่อง เพศศึกษาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

3. ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ตามหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้สร้างแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น โดยอิงเกณฑ์รูบริก (Rubric) มีการให้คะแนนเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องมาจากพฤติกรรมต่างๆ มีความสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วีชราภรณ์ บัตรเจริญ, 2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการควบคุมกำกับติดตามของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางลบ ในขณะที่ช่องทางการเข้าถึงสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ และความสะดวกในการเข้าถึงสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ($p < 0.001$) และการรับรู้ความสามารถในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ช่องทางการเข้าถึงสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา และอายุ เป็นปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ($p < 0.001$ 0.001 0.002 และ 0.007 ตามลำดับ) โดยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนได้ร้อยละ 40.6

4. ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 อยู่ในเกณฑ์การประเมินมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษาอย่างเป็นระบบ ทำให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และภาคภูมิใจในตนเอง จนทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับมณี โพธิเสน (2543) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกยินดี เจตคติที่ดีของบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตน ทำให้เกิดความรู้สึกดีในสิ่งนั้นๆ

นักเรียนมีความพึงพอใจในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับมณี โพธิเสน (2543) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกยินดี เจตคติที่ดีของบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตน ทำให้เกิดความรู้สึกดีในสิ่งนั้นๆ

สรุป

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

1.1 ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ ควรศึกษารายละเอียดต่างๆ ของหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา และเอกสารการฝึกอบรมให้เข้าใจ เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

1.2 ควรมีการวางแผนการฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษาให้เหมาะสม เช่น งบประมาณ สถานที่ สื่อและสิ่งพิมพ์ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเต็มศักยภาพ

1.3 วิทยากรที่ให้การฝึกอบรมหลักสูตร ฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษา ควรเป็นผู้ที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์ในเรื่องที่ฝึกอบรม

1.4 ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลาย เช่น มีการปฏิบัติจริง มีการเรียนรู้สถานที่จริง การเล่นเกม เพลง การแสดงบทบาทสมมติ การสาธิต การฉายภาพวีดิทัศน์

1.5 ควรมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาการจัดหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษาให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีความสนใจ ซึ่งต้องมีการคัดกรองนักเรียนที่มีความสนใจที่จะมาเข้ารับการฝึกอบรมด้วย

2.2 ศึกษาการขยายผลหลักสูตรฝึกอบรมวัยใสเข้าใจเพศศึกษาไปสู่โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง ที่มีความสนใจ เพราะการเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ จะช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัว และปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับวัย

2.3 ศึกษาติดตามพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย. (2555). **คู่มือก้าวสู่อำเภอ....อนามัยการเจริญพันธ์.** (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี : สำนักอนามัยเจริญพันธ์.
- โกสินทร์ อำคาศักดิ์. (2555). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง เพศศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค้ความรู้.** วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญฤทธิ์ สุขรัตน์. (2557). **การตั้งครรภในวัยรุ่นน : นโยบาย แนวทางการดำเนินการ และติดตามประเมินผล.** นนทบุรี : สำนักอนามัยเจริญพันธ์.
- มณี โทธิเสน. (2543). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โทธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัชรภรณ์ บัตรเจริญ. (2554). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.** วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2557). **สถานการณ์การคลอดบุตรของวัยรุ่นไทย ปี 2556.** กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice.** New York : Harcourt, Brace And World Nic.